

Fonaments del dret públic

Codi: 106739

Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Ciència política i gestió pública	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Roger Cots Valverde

Correu electrònic: roger.cots@uab.cat

Equip docent

Esther Padro Maristany

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Prerequisits

Els estudiants han de tenir una formació bàsica en ciències socials. Atès que no han estudiat mai cap matèria jurídica, i es tracta d'una assignatura introductòria al Dret Públic, no es requereixen coneixements jurídics previs.

Objectius

El contingut del curs versarà sobre els coneixements bàsics dels conceptes jurídics i l'organització constitucional de l'Estat. Un aspecte nuclear serà el concepte d'Estat de Dret com a garantia dels drets i llibertats. Aquesta assignatura ha de servir de base per al desenvolupament posterior de les assignatures de Dret Constitucional, Dret Administratiu i Dret Internacional Públic.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
2. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
3. Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
4. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
5. Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
6. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

Continguts

PROGRAMA FONAMENTS DE DRET PÚBLIC

TEMA 1. Dret i Estat

- 1.1.- Concepte i funcions del Dret
- 1.2.- Dret, moral i usos socials. Dret i justícia.
- 1.3.- Legalitat i legitimitat: Validesa, vigència, aplicabilitat, eficàcia
- 1.4.- Dret i estat

TEMA 2. L'ordenament jurídic

- 2.1.- L'ordenament com a sistema de normes
- 2.2.- Els grans sistemes jurídics: *common law*, *civil law*, Dret global
- 2.3.- Criteris de relacions entre normes i sistemes normatius
- 2.4.- Les fonts del dret: les normes (tipus de normes), els costums, els principis generals del dret, la jurisprudència
- 2.5.- Les branques del Dret. El Dret Públic. Interrelacions actuals

TEMA 3. La Constitució i el constitucionalisme

- 3.1.- Fonaments teòrics i evolució del constitucionalisme
- 3.2.- Evolució històrica del constitucionalisme
- 3.3.- Conceptes de Constitució
- 3.4.- La Constitució espanyola de 1978

TEMA 4. Les garanties de la Constitució

- 4.1.- La defensa de la Constitució: control de constitucionalitat i reforma de la Constitució.
- 4.2.- La justícia constitucional. Els models històrics de justícia constitucional: el sistema americà i el sistema europeu
- 4.3.- La justícia constitucional a l'ordenament espanyol: el Tribunal Constitucional
- 4.4.- Els processos de control de constitucionalitat: el recurs i la qüestió d'inconstitucionalitat

TEMA 5. La forma de l'Estat

- 5.1.- L'Estat de dret: concepte i manifestacions
- 5.2.- L'Estat democràtic i els conceptes de democràcia representativa.
- 5.3.- L'Estat social. La Constitució econòmica. Eficàcia normativa i estat social. Justícia ambiental i transició ecològica
- 5.4.- La forma política de l'Estat

TEMA 6. La Llei i el Reglament

- 6.1.- Concepte de Llei. La qualitat normativa
- 6.2.- El procediment legislatiu Tipus de Llei
- 6.3.- Les normes amb rang de llei: els decrets-lleis i els decrets legislatius
- 6.4.- Concepte i classes de Reglament
- 6.5.- Relacions amb la llei: el control de legalitat dels Reglaments
- 6.6.- Transparència normativa i participació ciutadana

TEMA 7. L'Estat de les autonomies i l'autonomia local

- 7.1.- El principi autonòmic i la seva concreció jurídica
- 7.2.- Els Estatuts d'Autonomia
- 7.3.- Repartiment competència i conflictes de competència
- 7.4.- La potestat normativa dels òrgans de les Comunitats Autònomes
- 7.5.- El sistema institucional de la Generalitat de Catalunya
- 7.6.- L'autonomia local

TEMA 8. Dret Internacional i Dret de la Unió Europea

- 8.1.- El Dret internacional públic: subjectes i fonts
- 8.2.- La integració del Dret Internacional a l'ordenament jurídic intern
- 8.3.- Unió Europea i Dret Comunitari. Efectes del dret comunitari a l'ordenament jurídic espanyol

TEMA 9. Els drets fonamentals (I)

9.1.- Drets humans i drets fonamentals

9.2.- La configuració dels drets fonamentals en la Constitució espanyola de 1978

9.3.- Eficàcia, titularitat i exercici dels Drets fonamentals

9.4.- Les garanties dels drets fonamentals

9.5.- El dret a la tutela judicial efectiva

9.6.- Drets digitals

TEMA 10. Els drets fonamentals (II)

10.1.- El principi d'igualtat i la no discriminació. La perspectiva de gènere i la interseccionalitat com a desenvolupament del dret a la igualtat i a la no-discriminació

10.2.- Principals drets d'àmbit personal: vida, llibertat personal, pensament, intimitat i protecció de dades

10.3.- Principals drets de l'esfera pública: llibertat d'expressió i informació; el dret de reunió, associació i sindicació; el dret de participació en els afers públics

10.4.- Principals drets econòmics, socials i culturals: propietat, vaga i educació. Els principis rectors de la política social i econòmica

10.5.- L'Agenda 2030 i el desenvolupament sostenible com a marc de drets

TEMA 11. Els drets fonamentals (III): Especial referència al Dret a la participació política

11.1.- El dret de sufragi actiu i passiu. Reconeixement constitucional i límits

11.2.- El sistema electoral espanyol: representació proporcional i circumscripcions. El partits polítics

11.3.- Garanties del procés electoral: normes, actors, procediments i control jurisdiccional

11.4.- La participació política més enllà de les eleccions: consultes populars, iniciatives legislatives i participació digital

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Tutories	66	2,64	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Autònomes			
Activitats autònomes	76	3,04	1, 2, 3, 4, 5, 6

Metodologia

El procés d'aprenentatge es centra en el treball que ha de fer l'estudiant, la missió del professorat consisteix en ajudar-lo en aquesta tasca a través del subministrament de la informació i mostrant-li les tècniques i les fonts d'on obtenir-ho.

El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es base en les següents activitats:

1.Tutories: Els estudiants assoleixen a través de la transmissió de coneixements del professor les bases conceptuals de la matèria i es consolida el marc jurídic normatiu i jurisprudencial.

2.Activitats autònomes: Es tracta d'activitats on l'estudiant s'organitza el temps i l'esforç de manera autònoma ja sigui de manera individual o grupal .

2.1. Estudi de l'assignatura.

2.2. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran entregades i analitzades. Es tracta de casos pràctics proposats amb antelació suficient pel professor o bé de l'elaboració de recensions, crítica de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules.

2.3. Busca de bibliografia, jurisprudència i materials per a la resolució dels casos pràctics, complementar les qüestions teòriques.

2.4. Elaboració de treballs de curs, informes, etc.

La metodologia docent i l'avaluació podran experimentar alguna modificació en funció de les circumstàncies i en especial de les restriccions a la presencialitat que estableixin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe dins del calendari establert pel centre o per la titulació perquè l'alumnat empleni les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura o el mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens	50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6
Treballs i casos pràctics	50%	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6

Les competències d'aquestes matèries podran ser avaluades mitjançant: (1) exàmens; (2) Elaboració de treballs, la presentació dels quals podrà ser oral o per escrit a criteri del professor, i la resolució de casos pràctics.

El sistema d'avaluació tindrà en compte:

La realització de treballs o casos pràctics (i la possible presentació oral) tindran un pes global del 50%.

Les proves escrites de tipus examen tindran un pes global del 50%. Entre elles, es farà un examen final de tota l'assignatura per comprovar l'adquisició global de les competències, habilitats i coneixements. Podrà haver-hi exàmens parcials.

El professor coordinador de cada grup a l'inici del curs presentarà el cronograma de les activitats docents i pràctiques, i concretarà el sistema d'avaluació continuada i fixarà el percentatge assignat a cada una de les

activitats seleccionades, també el sistema de revaluació de les activitats suspeses. La revaluació només podrà realitzar-se si l'alumne ha seguit l'avaluació continuada. Aquestes indicacions seran exposades en el campus virtual /Moodle.

Un alumne que copia o intenti copiar en un examen tindrà un 0 en l'examen. Un alumne que presenti una pràctica en la que s'hagi produït un plagi obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspèn l'assignatura.

Avaluació única: consistirà en un examen teòric amb un valor del 50% de la nota, la resolució d'un cas pràctic amb un valor del 25% de la nota i la presentació i, en el seu cas, defensa oral d'un treball, amb un valor del 25% de la nota.

Es considerarà no avaluable l'estudiant que no hagi aportat les evidències mínimes necessàries per poder aplicar els criteris d'avaluació establerts.

En concret, es consignarà com a no avaluable l'estudiant que:

- En el sistema d'avaluació continuada, no hagi lliurat com a mínim el 30% de les activitats d'avaluació previstes, o no s'hagi presentat a cap de les proves escrites ni hagi participat en cap de les activitats pràctiques o treballs individuals o en grup.
- En el sistema d'avaluació única, no s'hagi presentat a cap de les activitats exigides (examen teòric, resolució de cas pràctic o treball amb presentació i/o defensa).

Aquesta condició serà valorada pel professor responsable de l'assignatura, d'acord amb el seguiment efectiu de les activitats i evidències recollides al llarg del curs.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'intel·ligència artificial (IA) de manera restringida. En concret, es podrà utilitzar la IA com a eina de suport per a:

- La cerca bibliogràfica o d'informació general,
- La revisió ortogràfica i gramatical de textos,
- Les traduccions puntuals,
- L'organització preliminar d'idees en l'elaboració de treballs i casos pràctics, sempre sota supervisió crítica de l'estudiant.

No es permet utilitzar IA per generar automàticament respostes completes a casos pràctics, treballs, presentacions ni exàmens.

L'estudiant haurà d'identificar de manera clara quines parts de l'activitat han estat generades o assistides amb IA, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes tecnologies han influït en el procés i el resultat final.

Lamanca de transparència en l'ús de la IA es considerarà una falta d'honestedat acadèmica, i podrà comportar la penalització parcial o total de l'activitat avaluable, o sancions majors en cas de gravetat.

Bibliografia

A) Bibliografia de l'assignatura

- GAVARA DE CARA, J.C. (coord.) Constitución. Desarrollo, rasgos de identidad y valoración en el XXV aniversario (1978-2003). 2004. Barcelona: J.M. Bosch i Institut de Ciències Polítiques i Socials
- Díez Pícazo, L. M. Temas básicos de Derecho Constitucional. Tomo I. 2001. Madrid: Civitas
- FOSSAS, Enric. PÉREZ FRANCESCH, Joan Lluís. Lliçons de Dret Constitucional, Barcelona: Proa
- GALATORRE, Angel. Introducción al Derecho. 1992. Madrid: Ariel. Madrid.

- GARCÍA DE ENTERRÍA, E. Legislación delegada, potestad reglamentaria y control judicial (2a. ed.). 1998. Madrid; Civitas
- GARRORENA MORALES, Angel. Derecho Constitucional. Madrid. Centro Estudios Políticos y Constitucionales
- LÓPEZ GUERRA, Luís. 1994. Introducción al Derecho Constitucional, València: Tirant Lo Blanch.
- MOLAS BATLLORI, Isidre. 2004. Derecho Constitucional. Madrid: Tecnos.
- RODRIGUEZ RUIZ, Blanca. 2017. Género y Constitución, Mujeres y Varones en el Orden Constitucional Español, Lisboa: Editorial Juruá.

B) Manuals de referència

- APARICIO PÉREZ, Miguel.A. (dir.) i BARCELO, Mercè. (coord). Manual de Derecho Constitucional, Atelier, Barcelona.
- BALAGUER CALLEJÓN, Francisco (y otros) Derecho Constitucional, 2 vols., Tecnos. Madrid.
- LOPEZ GUERRA, Luis (y otros) Derecho Constitucional, 2 vols. Tirant lo Blanc, Valencia.- PÉREZ ROYO, Javier Curso de Derecho Constitucional, Marcial Pons, Madrid.

C) Obres de consulta

- ARAGÓN REYES, M. (ed.) Temas básicos de Derecho Constitucional, Civitas, Madrid
- Diccionario del sistema jurídico español, Akal, 1984 Enciclopedia Jurídica básica, Civitas, 1994
- Enciclopedia Jurídica española, Seix

D) Comentaris a la Constitució

- ALZAGA VILLAAMIL, Oscar Comentarios a la Constitución Española Edersa, Madrid.
- CASAS BAAMONDE, María Emilia- RODRIGUEZ-PIÑERO, Miguel, Comentarios a la Constitución, Wolters Kluwer, 2008
- GARRIDO FALLA, Fernando (dir.) Comentarios a la Constitución. Civitas, Madrid.

E) Textos legals

- CARRERAS SERRA, Francesc- GAVARA, Juan Carlos Leyes políticas, Aranzadi, Pamplona. - ALBERTÍ, Enoch- GONZALEZ, Markus Leyes políticas del Estado, Civitas, Madrid.

F) Enllaços Web

- <http://www.vlex.com>
- <http://www.todoelderecho.com>
- <http://www.noticias.juridicas.com>
- <http://www.congreso.es> (portal de la Constitución)
- <http://www.europa.eu>

G) Obres monogràfiques a llegir per ser avaluades (s'indicarà a cada grup quina monografia cal llegir).

- FIORAVANTI, Maurizio: Los derechos fundamentales: apuntes de historia de las constituciones. Trotta 1998

- JIMENEZ ASENSIO.Rafael: El Constitucionalismo:proceso de formacióny fundamentos del derecho Constitucional. Marcial Pons. 2005

Programari

No cal cap programari especial per tal de seguir aquesta assignatura

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Català	primer quadrimestre	tarda